

J E L E N K Ö R.

58. szám

Pest, szombat. Julius 21.

1832.

F o g l a l a t: Magyar és Erdélyország (kinevezések. Kir. Kam. tudósítás. Állattenyésztő Társ. ház és telek vétele. Ungvári és Szepesi gyűlés. Nógrádi tisztújítás. Erdélyben árvizek. Burchardt Orv. Dr. †). Anglia. (Parliamenti dolgok. Hir don Pedroról. Egyebek) Franciaország (150 millionyi kölcsön hirdettetik. Nyugoti hírek. Gróf Ostrowski és Lelewel. A' St. Simonisták. Barthe kör-levele). Németország. (A' szövetséggyűlési protocollum vége. Rajnamellék). Hollandia (65dik prot. vége; reá felelet; újabb hírek. Maestricht). Törökbirodalom (Acre és Abdallah. Az orosz czár). Elegyhírek. Pénzfolyamat. Galonaár.

MAGYAR és ERDÉLYORSZÁG.

Ó cs. kir. Felsőgök július 10ikén hagyák el Insbruckot. utjokat Bécs fele folytatván, hova 29ikére váratnak vissza.

A' főmélt. cs. kir. közönséges udv. kamara Jezerniczky József udv. Concipistát, a' cs. kir. legfőbb udv. posta-directiohoz segéd-tisztviselővé nevezte ki.

Felsőges Királyunk július 3iki legfentebb határozata szerint gróf Nemes János Fogaras-Föld főkapitányi, és Fejér vmegye főispáni helytartóját, ugyan Fogaras-Föld főkapitányává; Fejér vmegye főispánjává pedig Vargyasi Alexis Daniel urat, az erd. kir. ítélőtábla val. közbiráját; továbbá Közép-Szolnok vmegyei főispánná gr. Degenfeld-Schonburg kormányszéki val. titoknokot; Torda vmegyei Ugron István kormányszéki val. titoknokot; Zarándi báró Bánffy György urat; és Kolos vmegyei gr. Bethlen János urat; Hunyad vmegye főispáni helytartójává pedig Neptsa László ugyan azon megye fősz. biráját méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

(Kir. Kam. tudósítás.)

A' nagymélt. m. kir. udv. Kamara a' Horváczkai kir. fiscalat. urodalom megürült tisztartóságára Boroviák Antal eddig Zágrábban a' kam. igazgatóságnál volt irnokot nevezte ki.

Oehlberg János Antal bánáti bányaszat-igazgatósági titoknok megholt.

Az Állattenyésztő Társaság ügyében.

Az Állattenyésztő Társaság meglevén arról győződve, hogy ezen hazai Intézet, mellynek hasznai jövőre a' mezői gazdaság' minden ágaira jóltevéleg áradnak ki, egyedül úgy juthat állandó létre és ohajtott vi-

rágzásra, ha annak valamely Telek's Ház szerzés által az ország' külön részeiben lakó Tagjai, mint egy középpontban egyesítettnek: ennek következtében 1) A' Társaság, Gr. Károlyi Györgynek Pesten az üllői utcában lévő, tágas, és kies fekvésű 1200 □ ölnyi telekjét, a' Társaság' céljainak megfelelő épületeivel együtt, folyó 1832dik esztendei majus' 21iken tartott köz-ülésében megvette. 2). A' telek' megszerzése aláírás után, 60 pengő forintos 300 részvény által eszközöltetett, mellyekből a' Társaság' számára is, saját pénztárából, 20 részvény vétetett meg. 3). Ezen részvényeknek esztendőnként fizetendő 5ös kamatja az Állattenyésztő Társaság' pénztárából kerül ki, mellybe a' rendes ajánlási pénzekon kívül, ezentul a' telek' jövedelmei is befolyanak, ugymint a' hálgatás, eladás vagy mutatás végett oda állított kanczák-, és egyéb gazdasági állatokért fizetendő helypénzek. 4). Esztendőről esztendőre hírül adatik: hány részvény fog az Állattenyésztő Társaság' pénztárából sorshuzás által beváltatni, mi iránt ezennel előre is biztosokká tétethetnek a' Részvényesek, hogy évenként legalább is tíz részvény bizonyosan és elmulhatlanul beváltatik. A' beváltott részvények' jövedelme is a' még forgásban leendő k' beváltására fordítatván, néhány esztendő mulva az egész telek, épületeivel együtt, a' Társaság' tulajdonává lesz. 5). Mind a' telek' átvételére, mind a' még teendő építésekre, és az egész Intézet' pénzeinek ezirányos elrendelésére, a' majus 31iki köz-ülés, Fő-Gondviselői tiszttel és névvel gr. Károlyi Lajost hatalmazá meg teljes bizodalommal, ki ennél fogva, az Állattenyésztő

Társaság' pénztárnokától a' Társaság' szükséges kiadásain felül maradó pénzeket minden esztendőben gondviselése alá veszi, 's a' fent-irt czélokra fordítja. 6). A' Társaság' telke-'s épületeinek minél előbbi jövedelmeztetésire a' megbizott Főgondviselő fog ügyelni, 's ez által ezen jövedelmek is az említett czélokra fordíthatván, a' részvények' nagyobb számmal, 's így hamarabb leendő beváltása biztosíttatik. 7). Mind a' részvények' kamatinak, a' kamat-levelké' (coupons) előmutatása mellett leendő fizetése, mind a' részvények' kisorozása, esztendőnként június 10-dikén Pesten, a' gr. Károlyi Nemzetség' pénztárnoki hivatalánál fog elmulhatlanul végbe menni. 8). Minden zavar' eltávoztatásáért megkéretnek a' részvényesek: ne idegenítsek el még most eleinte részvényiket, 's vagy magok személyesen, vagy megbizottik által jelenjenek meg a' meghatározott időn 's helyen a' kamat' felvétele végett, melly alkalomkor egyszersmind a' részvények' huzása 's kifizetése is végbe fog menni, de a' kihúzott részvények után a' meghatározott időn túl kamat nem jár. 9). Ki az Intézetről közelebbi értesítést, 's a' telek' vételéről 's elrendeléséről bővebb világosítást kívánna, az a' Társaság' Jegyzőjénél találtató irományokban ezek iránt eléggé kimerítő utasítást talál. 10). E' rendszabásokat erősítés végett aláírták Pesten, jun. 14ikén 1832. Gróf K e g l e v i c h László mk. Első-Elölülő. Gróf Károlyi Lajos mk. Másod-Elölülő. Gróf Andrágy György mk. az Állattenyésztő Társaság' Titoknok.

A' részvényt biztosító levél ím ez: Kötelezés hatvan pengő forintról, mellynek száztól ötös kamatját az Állattenyésztő Társaság' pénztára, az 1832iki majus' 31dik napján tartott köz-ülésnek a' ház-vétel iránt tett határozatán épült terv' következtetésében, ezen kötelező-íráshoz tartozó kamat-levelké' (coupons) előmutatójának évenként kifizetendi. Költ Pesten az *Állattenyésztő Társaság' pénztára' részéről.*

A' Részvényesek aláírása: Károlyi Lajos gr. 50 részv. Festetics Antal 3 részv. Festetics Agoston, Samuel, Dienes 3 részv. Urányi József 1 részv. Póchy Ferencz 1 részv. Blaskovics József 1 részv. Mérey László 2 részv. Keglevich László

ló gr. 10 részv. Semsey Jób 8 részv. Kappel Frídrík 2 részv. Podmaniczky Károly báró 2 részv. Pregardt János 1, Laczkovics József 2 rész. Andrágy György gr. 10 részv. Marczibányi Lajos 6 részv. Batthyány Lajos gr. 10 részv. Almásy Alois gr. 8 részv. Dercsényi Pál 4 részv. Széchenyi István gr. 50 részv. Csekonicz János 4 részv. Állattenyésztő Társaság 20 részv. Csapó Daniel 2 részv. Czindery László 2 részv. Festetics Miklós 2 részv. Hunyady gr. 10 részv. Aczél Antal 1 részv. Uzovics Sándor 1 részv. Festetics István 1 részv. Földváry Antal 1 részv. Földváry Lajos 1 részv. Huszár Elek 2 részv. Bánffy Pál báró 1 részv. Szabó István 4 részv. Balla Károly 2 részv. Teleky Domokos gr. 7 részv. Jeszenák János báró 1 részv. Burgmann Károly 2 részv. Ghyczy Ignác 1 részv. Milkovics Antal 1 részv. Huszár Ferencz 1 részv. Hunyadi Lajos 1 részv. Tersztyánszky János 1 részv.

Ungvárt f. h. 4dikén tartatott közgyűlés alkalmával különös elbájoló érzet fogta el a' megye számosan gyűlt Rendeit. Tekintetes id. Pongrácz Ferencz ur, ki ifusága első zsengejétől különféle főhivataloknak a' legviszontagságosb időkben lett viselése által a' késő maradványnál is fenmaradandó diszes érdemeket szerzett, 's már 1817 óta, midőn t. i. a' hadi pénztár főbeszedői hivatalt megköszönvén fainak adta ált a' polgári érdem pályáját, csendes magányban nyany, de a' közjót soha sem feledve folytatta nestori becses életét: megélte félszázadát táblabirói kineveztetésének. Melly ritka példa diszesítésül, 's a' tisztelt Ősz érdemkoszorújaként ugyan ő mélt. Lányi Imre főispán ur által ujonnan táblabiróvá neveztetvén ki, Berhelyi Bertalan első aljegyző ur, unokája, által olvastaték fel a' hit formája; buzgó tiszteleti részvétellel 's hosszas „éljen-“ nel követvén azt a' számos egybegyűlt hazafi.

Lócse július 14ik.: f. h. 3ikán Szepes Vármegye Rendeinek közgyűlése azzal nyitattott meg, hogy fő-ispánnéknak, méltóságos gróf Csáky Károlyné, Vasa hg magyar gyalog ezredbeli Lócsén fekvő harmadik osztályának zászlójára szép, ezüsttel kivarrott szalagot kötött ezen felülirással: Szepes Védjeinek 1831 esztendőben Gróf Csáky Erzsébeth. Ezen katonaság volt t. i. az, melly a' tavalyi paraszt lázadás idején Szepes Vármegyét a' nagyobb veszélytől megmentette. Az említett ünnepélyes pompát nevelte az is, hogy az Eperjesen fekvő Mazzuchelli gyalog ezred ezredese, néhány tisztjeivel, 's azon ezred muzsikakarjával jelen volt. Egyébiránt ezen közgyűlés fő tárgya volt az országos rendszeres munkák vizsgálatára ren-

delt megyebéli kiküldöttségnek tudósítása, a' publico-politicum, urbariale, adózásbeli és kereskedésbeli tárgyokról; — a' juridicum, egyházi nevelésbeli, 's bányászati munkák az időnek rövidsége miatt más időre halaszthatván.

Julius 18ikán tartotta Tek. Nógrád vmegye Buzini gróf Keglevich Gábor főispán Ó Excja előlülése alatt tisztválasztó székét illy renddel: első alispán lön Tihanyi Ferencz, másodikká Jankovich Antal; főjegyzőnek neveztetett Balázs István, tisztel. főjegyzőnek pedig Huszár József, első aljegyzőnek Sréter János, másodiknak Szontagh Samuel; főadószedő hadi, Szerémy Antal, házi, Básty Daniel; aladószedők: Demók János, Beke Gábor, Vataj Ferencz, Kasza Ferencz; főügyvéd Luchkovits Gábor, al Rutkay Lajos; főintéző Beniczky Lajos; számvevő Somosköy István; fősz. bírák: a' Kékkői járásban: Traitler István, al Széchenyi Miklós és Szily István; eskütt: Horváth Elek, Jezericzky Mihály; a' Széchenyi járásban fősz. bíró Kubinyi Ferencz, al Vattay László, Fráter Pál; eskütték Dubraviczky Zsigmond, Jankovich László; a' Losonczy járásban fősz. bíró Pongrácz Antal, al, Prónay Antal, Bory László; eskütték: Gellény József, Okolicsányi Miksa; a' Füleki járásban fősz. bíró Horváth Antal, al Baros Miksa, Repeczky Ferencz; eskütt: Horváth István, Laczay Károly; főbiztos: Kubinyi Ágoston, biztosok: Ambrózy Gábor, Plachy József, Szabó Lajos, és Okolicsányi István.

Az Erd. Híradó szerint iszonyu pusztításokat tön Erdély számos helyein június utólján az árvíz; több héti tartós essőzés után t. i. a' havasi patakokból annyira megáradt a' Maros, Küküllő 's több más apróbb folyó, hogy tulcsapván szokott járásokon a' vidéki réteket, vetéseket, 's lakhelyeket iszapos vizeikkel messze borítuák el, megszagatnák a' töltéseket, elsodranák a' hidakat 's a' közösülés utjait elzárnák, főkép Szeben 's Brassó tájékin, sőt magokban a' nevezett városokban is tömérdek károkat okoztak; e' mellett borzasztó szerencsétlenségeket is, így: gróf Tholdi Ádámné asszony kocsiában szo-

baleányával 's elől egy legényével Szebenből Szászsebes felé sebesen utazván június 30ikán Szászsebeshez közel a' Kelneki fogadó melletti kőhidon akarván keresztül hajtatni, azon pillanatban midőn a' kocsis a' hidra érkezett, az a' szekérrel együtt beomlott, 's a' szerencsétlen utasok a' ragadó árvíz hullamiban találák sirjokat.

Bukarestből július 2ikáról vett tudósítás szerint Burckhardt orvos Dr. ki több esztendő óta Constantinápolyban tartózkodván, nemzeti museumunknak sok ritka természeti gyűjteményekkel kedveskedék, minekutána Silis triában a' napkeleti pestis ellen akarná a' homoeopathiát próbálni, veszedelmes tapasztalása áldozatja lön.

A N G L I A.

Jul. 3dikán marquis Londonderry három, négy kérdéssel is ostromlotta egyszerre a' főministert. Szerette volna főképen tudni, miért küldenek olly fontos embert mint lord Durham Pétervárába, talán úgy mond: hogy a' czárt az alsóházi illetlen beszédekért megengesztelje — vagy hogy a' belga-hollandi ügy egészen elakadt; továbbá vonakodik e' tehát még Hollandia, mit csinál Portugal, Algier, Ancona, Belgium? — — Gróf Grey ezt monda: Nem vagyok képes a' nemes marquisnak egyszerre mindent 's mindenre felelni. Az oroszországi követséget a' mi illeti, eről most csak annyit mondhatok, hogy igen fontos környülmények kivánták a' nevezett lordnak küldetését. Az alsóházi illetlen kifakadásokra mindenek előtt megjegyzem, hogy a' kormány egyesek beszédjeikről nem felel. A' külföld uralkodóji iránt tekintettel tartozunk; sértő kifejezésekkel élni ellenök nem illik a' parlamenthez, az ország javának árt 's bajt okoz ott, hol még nincs, a' már meglévót pedig szaporítja. (Tetszés). — Belgiumot hozá fel a' marquis. Igaz, hogy meddig a' belga kérdés eligazítva nincs, addig Europa békéje inkább vagy kevésbé, de folyvást ingadoz, a' háboru mindenkor lehető; ugyanazért a' ministerium mindenkor oda igyekezett, hogy ezen ügy minél elébb 's olly módal intéztessék el, melly minden rész javát illő tekintetbe vegye 's Europa csendességét

fentarhassa (Halljuk! halljuk! —) Sajnosan esik, nem mondhatnom, hogy az alkudozások már ennyire eljutottak volna 's ohajtva várom a' pillantatot, mellyben azt jelenthessem. — "Herczeg Wellington némelly észrevételeket tett az épen hallottakra. Szeretem, úgy mond, hogy a' nemes grófnak nem tetszenek 's ő sajnálja azon kifejezéseket, mellyekkel az orosz császár viselete felől az alsóházban szó esett; de még inkább szerettem volna, ha kimondja a' nemes gróf saját vélekedését az e' fenséges személy ellen fölhozott vádak iránt. Én részemről teljesen meg vagyok győződve, hogy Ő Császári Felsége a' szerződés minden cikkelyeit, mennyiben én azokat ismerem, pontosan megtartotta. (ah! oh! — Halljuk!) Másnap a' felsóházban a' scott reformbill olvastatott fel má'odsor.

A' londoni börse jun. 4dikén nagy habzásban volt; annak hire hogy tegnap u. m. 3ikán admiral Malcolm három hajóval kelet felé csakugyan elevezett, a' hollandi papirosokat valamennyire lenyomta. Gróf Greynek nyilatkozása (l. feljebb) a' hollandi kérdés iránt 's az admiral elevezte egybefüggésben látszottak lenni.

A' Morning Chronicle nem találja ugyan helyesnek, hogy az alsóház több tagja olly épen meztelen kifejezésekkel élt az orosz monarcha iránt (jun. 28dik ülés); de azt még is sokalja a' mit ugyan e' tárgyban 's ugyanazon személy iránt, ellenkező extremumba esve, marquis Londonderry és Wellington hg (l. feljebb) állítani nem vonakodtak, ma, midőn e' tárgyról még a' censura alatt álló német ujságok is más hangon szólhatnak.

Lord Durham jul. 4dikén háznépestől, 's Ponsonby, White, Ward és Elliee urak kíséretében Woolwichban hajóra ült. (Pétervárának).

A' Globe szerint újra sürgetik az Éjszakamerikaiak azon 500,000 font sterlingnyi követelést a' nápolyi kormányon, mellyet azon a' Murat idejében elfoglalt éjszakamerikai hajókért támasztottak. Mi ezáltal történik most e' sürgetés, abból tetszik ki leginkább, hogy a' követelők készpénzfizetés he-

lyett Syracus áltengedtetését hozák ajánlatba. — Nápoly Lampedosa szigetét kínálta, de a' kínálat megvetéssel utasították vissza. Már rég ohajtanak az Amerikaiak, úgy mond a' Globe, egy jó kikötőnek birtokába jutni a' földközi tengeren, 's most Europa zavart állapotját örömet használnák, szándékjok kivitelét a' nápolyi gyöngye kormánytól kicsikarhatni. —

A' Globe egy levél után azt a' hirt hozza még, hogy don Pedro jun. 17ikén Terceirából kivezett. Korábbi elindultát rossz idő 's ellenkező szelek hátráltaták.

A' cholera Londonban, de kivált Dublinban folyvást pusztit. Parisban jul. 7dike 's előbbi napjain ujjolag negyvenkiat haltak e' nyavalyában el.

FRANCZIAORSZÁG.

A' király, jul. 8dikán költ ordonnance által 150 millionyi hitel valóstítására hatalmazá fel a' financzministert.

Marsall Soult távolléte alatt a' hadosztályt Rigay tengerügy-ministerre bizta Ő Felsége.

A' nyugoti haditörvénszékek ismét két chouan-vezért itéltek halálra, többet gályára.

Morbihanból jelentik: ott az a' hire, hogy Cadoudal testvérek Jersey szigetét egy, fegyverrel és lőszerekkel megrakott gőzhajón hagyják el, minekutána oda két nappal előbb a' berryi herczegné szerencsésen eljuta. —

A' Messenger szerint valamint professor Lelewel, úgy gróf Ostrowski Antal is (a' lengyel nemzeti-örög volt vezére) parancsolatot kapott Franciaországot öt nap alatt elhagyni, 's abba többé vissza nem lépni. Lelewel ur jul. 2dikán már elutazott (Calais felé), a' gróf még szólalkozni akart a' (belső) miniszterrel.

Jul. 1sőjén egy politiabiztos néhány lovag-örrel (gendarme) Menilmontantba a' St. Simonisták magányába ment, holott az uj hit apostolai sok néző jelenlétében épen ásással 's énekekkel foglalatoskodtak. A' biztos Enfantin urat kíváná, vele akarván szólnani, de Chevalier urhoz (a' politechnica iskola volt nevéndékjéhez 's a' megszűnt Globe redactorához) utasított, ki is a' biztos kérdéseire magát apostolnak nevezvén, kinyi-

latkozottatta, hogy ő, negyvened magával (mind apostolok), 's Enfantin legfőbb atyjokkal itt e' magányban élnek 's míg a' világot pör és kormánytalanság zavarja, addig ők azon cultus szerkezetével 's munkáival foglalatoskodnak, melly utóbb az asszonyokat és népet az új hitre hódítsa. Különösen most épen a' helyet akarják egyengetni, hol legelső templomjok állani fog. Minden vasárnap, ugy mint ma beszokott a' nép gyűlni, munkáikat nézni, 's énekeiket hallgatni. — Midőn erre a' politiabiztos jelenté, hogy neki parancsolatja van, a' házból minden embert, lakót vagy nem lakót kiigazítani, Chevalier ur kérte őt várna egy két órát, míg a' nép a' kertből önkényt ki fogna takarodni, egyébiránt ők (a' St. Simonisták) a' kormány kemény rendszabásait is mindig nyugalommal fogadandják. — Erre a' politiabiztos eltávozott, jelentvén hogy más nap újra el fog jőni.

Azon körlevelben, mellyet a' peccsétör (Barthe) a' sajtó-vétségek iránt minden kir. törvényszék főprocuratorihoz e' hónap elsőjén bocsátott, a' következők fordulnak elő: „A' sajtó, kivált az időszak (az ujságok), a' szabad tanakodás határán túl csapong. Nem egyszer vevék alkotmányunk ellenségei magát a' király személyét is megtámadások czéllapjával. A' köz megvetés nem elég e' csiny ujlásait meggátolni, erre a' törvény szigorú alkalmazása szükséges. De még másra is akarom az urak figyelmét fordítani. Nem elégelvén azt, hogy az igazgatóság elveit 's cselekedeteit vegyék bírálat alá, némelly írók magát a' kormányt is kérdés alá veszik. Minden nap olvashatni egyenes felszólításokat, mellyek vagy az előbbi bournon dynastia, vagy a' republica behozására unszolják a' népet. Ez a' garázdaság megtermé gyümölcsét, a' szót tett is követte, 's mind nyugot mind Paris látta azoknak veres tetteiket, kik annak, mit mások szóval javasoltak, végrehajtását is lehetőnek vélték. Ideje már, hogy ez a' kicsapás, ez a' visszaélés véget érjen, melly végre a' népek bizodalmit a' sajtószabadság dogmája iránt megcsökkenthetné. Ez a' szabadság nem mehet annyira, hogy a' kormány 's az 1830iki charta (constitutio) meg

nem ismerése nyilván kimondassék, hogy a' törvény ellen támadni fel szóval, szabad legyen. Ha nem büntetjük azokat, kik a' letett dynastia legitimitását (törvényszerességet) nyilván vitatgatják, mikép lehet azokat büntetni, kik ezen dynastiát fegyveres kézzel vagy összeesküvés által tett képen akarják visszaállítani? ha szabad, törvény szerint szabad azt mondani, hogy a' republica jobb Franciaországnak, mint a' királyság, mikép lehessen törvénybe idézni azokat, kik e' theoria következtében a' republicát erőszakal is be akarják hozni? Ez lehetetlen, 's ha alkotmányunk szerint közös jusa a' statuspolgárnak az, hogy az igazgatás rendszabásait a' nyilvános bírálat ellenőrsége (controlle) alá vegye; ugy minden bizonnal a' kormány principiumának megtagadása legalább is vétség, melly a' hozzá járuló tett által valóságos bűné 's törvényszegéssé változik. A' kormányváltoztatás szükségét theoretice vitathatni, annyi mint annak végrehajtását is megengedni, 's amaz ezt előbb utóbb szükségképen maga után vonja. Utóbbi szomorú tapasztalataink ezeket kétségen kívül teszik 's a' kormány legszentebb köteletségét mulasztaná el, ha illy borzasztó eseteknek elejét nem venné. Tartsa tehát az ur magát szorosan a' jelen utasításhoz (instructio), melly sem több sem kevesebb mint ez: teljes szabadság a' kormány cselekedetei és rendszabásai bírálatában; de kemény büntetés azoknak, kik a' charta és kormány léte ellen támadván fel, az országban veszélyes háborgást 's véres rendbomlásokat gerjesztenek. —

N É M E T O R S Z Á G.

(Vége a' szövetséggyűlési protocollum pontjainak).

V. Minthogy a' bécsi vég-acta 59dik cikkelye ott, hol az országgyűlési tanakodások alkotmányszerint nyilvánosan folynak, a' vélemény szabad kimondhatását akár ben a' gyűlésben akár nyomtatás által nem enged i annyira kiterjesztetni, hogy az a' külön szövetségi status vagy egész Németország nyugodalmit is megháborithassa, minek az országgyűlési rendtartás kiszabása által kell elejét venni: ennél fogvást kölcsönösen kötelezik magokat a' német szövetségi kormány-

székek, az illető eziránti rendszabásokat, ki-ki saját belső statusalkotmánya szerint, megtenni. —

VI. Minthogy a' bécsi acta 17dik cikkelye szerint is a' szövetséggyűlésnek tiszte, a' szövetségacta igaz értelmét magyarázni 's az eziránti kétségeket a' szövetség céljához képest háritani el: ennél fogvást magában értetik, hogy a' szövetség-és bécsi vég-actakat törvényes hatással egyedül a' szövetség maga 's annak gyűlése magyarázhatja.

Az időszaki sajtó visszaéléseit (zabolatlanságát) tekintve: várva várja a' gyűlés, hogy a' német szövetségre nézve hozandó egyenlő sajtórendeletek kidolgozására általa (april. 26dikán) kinevezett biztosság, munkáját minélelőbb benyujtsa, hogy így a' gyűlés eziránt is véghatározásra jöhessen. — Aláírva Münch-Bellinghausen, Nagler, Lerchenfeld, Manteuffel, Stralenheim, 's még 12. (Minden képviselő több vagy kevesb okfelhozással 's hosszabb vagy rövidebb hálalkozással Ausztria és Burkusország iránt tevő szavazását; csak Baden, az e' tárgyban olly igen nagy figyelmet érdemlő constitutionalis kis Baden (képviselője báró Blittersdorf) adá egyszerűn és röviden szavát ekepen: „A' követség utasítva van, a' cs. kir. ausztriai és kir. burkus udvarok ajánlatihoz járulnia.“—)

A' zweibrückeni Allg. Anzeiger bizonyosnak állítja, hogy több (bajor) rajnamelléki község közakarattal tudokra adatta minden katonaságban lévő honosinak 's rokonainak, hogy ha akármellyik is közülök Bajorország valamely vidékén vagy Németország akármely részében a' polgárok ellen csak egy lövést is tesz, vagy irántok más törvénytelen erőszakkal él, honosaiktól 's rokonaiktól nem csak egészen megtagadtatik és soha többé testvérnek vagy rokonnak nem ismértetik, hanem még szülővárosában sem szenvedtetik meg 's a' legmélyebb megvetés lesz örök büntetése. (Stuttg. Z.)

HOLLANDIA.

(A' 65dik protocollum vége.)

Végre a' G. alatti függelék tudósítja, kérdéseikre, a' belga meghatalmazottakat, hogy a' conferentia Hollandi király Ó Felségénél

megtette az illő lépéseket a' kölcsönös birtok minélelőbbi áltadatása, a' Schelde és Maas vizein szabad hajózás 's minden egyéb vitás kérdésnek a' birtok áltadás után leendő feloldhatása végett. —

A' hollandi kormány ezen két protocollumra adott feleletét (jun. 30dikáról) közlik már az ujságok, úgy szinte a' hollandi meghatalmazottoknak egy másik, ugyancsak jun. 30dikán költ jegyzékét is, mellyben Hollandia kinyilatkoztatja, hogy a' birtok-áltadásról mind addig hallani nem akar, míg az elszakadás feltételei nincsenek megállapítva és elfogadva. Erre nézve egy új szerződés t fog tenni, ugymond, ajánlatképen, mint részéről legutolsó engedményt. Ez utóbbiban, mint hallik, Belgium függetlensége 's neutralitása megismértetik, többirtoka úgy, mint a 24 cikkelyben kitűzve van, meghagyatik, de a' hollandbirtoki folyókon hajókázhatás 's t. e. nem említettik.

Maga a' felelet hosszadalmas és minden érdek nélkül való megczáfolások 's igazításoknál (a' 64 és 65ik protocollum általános állításaira) nem egyéb. Ujabb tudósítások szerint is a' Hollandiából később érkezett hírek kedvezők; a' király az ajánlott pontok nagyobb részére hajlandó, sőt Antwerp áltadására és kész, ha az általa kívánt biztosítást (garantia) az öt hatalmasság aláírja. — Azonban magokat az actakat még az ujságok nem közlik.

A' belgák királya jul. 5dikén reggel Antwerpbe utazott el. — A' képviselők kamarája egy új katonai rendnek állittatását fogadta el.

Mästrichti levelek szerint az e' város körül álló belga elő-órség (Vorwachen) gyalog és lovag csapatokkal tetemesen szaporítottak jul. 2dikán. Ezek nyomban, köröskörül, mintegy egy órányira a' várostól öröket állítottak ki, kik a' városba gabonát vagy szarvas marhát juttatni ne engednének. Jul. 3ikán ugyan ők letartóztaták az Aachenből Maestrichtbe jövő postakocsit 's Wyngand fősebeszt és Verschur (hollandi) pattantyushadnagyot fogva a' belga főhadiszállásra, Meerbe, vitették. Mint Maestrichtben mondják, a' belga sere-

geknek meghagyatott, hogy minden, Aachenből Maestrichtbe menő hollandi tisztet tartóztassanak le.

OLASZORSZÁG.

Ancona július 4-én: Párisból érkezett parancsolatok következtében general Cubières kemény rendszabásokat tesz a nyilvános rend akármely színű zavarói ellen. A Colonna mobile (fegyveres polgárság) el van oszlatva. Julius Isójén többek elfogatására iratott a general parancsokat, mellyek közül hat végrehajtás végett, néhány francia altisztnek ált is adatott. Ezen parancsok foglalata ez: „Magalotti urnak, a katonapolitia fejének ezennel meghagyatik, hogy N. N.-t, akárhol találja, elfogassa; ki is azonnal a városi fogházba vitetni s az anconai törvényszék által a következő vádpontok iránt fog elítéltetni: 1) hogy részt vett az anconai gonfaloniere majus 23-án történt meggyilkoltatásában. 2) hogy részese a Colonna mobile nevű fegyveres törvénytelen egyesületnek, melly a városon kívül és belől erőszakkal s fenyegetéssel élt a lakosok elűzésére, elfogatására s pénzcsikarásra. 3) hogy részt vett azon megtámadásban, melly majus 12-dikén a Pidochionál álló politia-őr ellen történt. Az alól irt vádolja N. N.-t az itt megirt tettek felől s a törvényszéket oda utasítja, hogy a fenálló törvényekhez képest eziránti nyomozódását megtegye. Ancona, jul. Isójén 1832 General Cubières.“ Jul. 3-dikán felhívatta a general a városi tisztséghez, ugy szinte a polgári és fenytő törvényszékhez tartozó személyeket a városlház épületébe s a következő irományt olvastatta fel előttök: „Ancona, jul. 3-dikán. General Cubières a törvényszék és városi tisztség tagjaihoz. Uraim! Hogy e városban az anarchiának vég vessék s azon magára vállalt kötelezetésnél fogva, melly szerint e várost oltalma alá vevé, meghagyta nekem az én kormányom, hogy a nem sokára vissza térendő pápai delegatio megérkezéig saját hatalmammal s tekintetemmel éljek. Meghagyta nekem, a szükséges lépéseket megtennem, hogy a pápai kormány s az ország törvényeinek tekintetek fentartassék. Egy törvénytelen egyesület retteget terjeszte An-

cona lakosai között; fenyegetőzést s erőszakot követett el, hogy a lakosokat elűzze, elfogja s tőlök pénzt zsaroljon. De a vétkesek ki fognak nyomoztatni s tetteikért a törvényszék előtt bünhödni. Ha e rendetlenségek megújulnának, a francia sereg nyomban és kemény igazságot fog eszközölni. A gonfaloniere (Bosdari) gyilkosai rövid időn törvényszék elejébe fognak állíttatni, vétkes társaik közül egy sem kerül el a büntetést. Bizodalommal számot tartok ez iránt azon utálatra, mellyet e gonosz tett az egész városi népben gerjesztett, s a francia seregek buzgó fáradozására a bűnösök fölkeresésében. Az urak függetlenségök tökéletesen biztosítatik, s én kötelelességemmé teszem, minden szót, minden fenyegetőzést, melly annak ártatlan, azonnal megbüntetnem. Számot tartok az urak segedelmére kormányom megbízása teljesítésében. Egyébiránt higység el az urak, hogy nekem őszinte kívánságom az urak országa javát előmozdítanom s Ancona minden lakosát védenem.“ Aláírva Cubières.

A bajor koronaherceg Nápolyból Romába érkezett.

TÖRÖK BIRODALOM.

St. Jean d'Acre vár bevétele hire Alexandriába majus utólján érkeze meg, melly szerint Ibrahim több napi szünet után 19-ikén kezdé a régtül ostromlott erősséget újra lövöldöztetni, s nyolcz nap alatt négy nyilást törvén a falakon seregeit azokon parancsolá berohanni, de háromszor üzetvén vissza, végre maga jelene személyesen meg a tűz közepett vezérül, s uj lelket öntvén példájával katonáiba valahára a várfalak hatalmába jutottak; Abdallah ekkor egy minát vettetvén fel, a győzőknek általa tömérdek veszteséget okozta, maga pedig haremjével, s némelly hívebb vitézeivel egy toronyba vonult ujonti ellentállásul; ezalatt a papság Ibrahimhoz folyamodott a vár hős oltalmazójának kegyelemért, mit tőle megis nyertek, mivel Ibrahim egyedül azt kíváná, hogy magát azonnal adja meg, biztosítván mind a basa, mind annak követői életét, s személyes vagyonát. A vezér tehát azonnal megadá magát s a nagy-lelkű győztes Ibrahimtól az említettek ki-

vül még szabad költözködési engedelmet is nyere, de ő önkénytelen Alexandriába kivánczozék, hová azonnal elis indulván, június 21kán érkeze meg.

Az orosz czár Alexandriából főconsulát vissza parancsolá, mivel ő a lázadó alkirályal sem kereskedési sem egyéb segedelmi közlekedésben lenni nem akar.

ELEGY HIREK.

Varsó népessége legközelebbi számítás szerint 112,000; 's így esztendő alatt 25,000-rel fogya, kik közül 15,000 fi, a többi nő nemű. Az egész összvelegbe 29,214 izraelita van, kik főkép a 3ik várososztályt lakják, hol számok haladja a keresztyénekét. Nemre nézve Varsóban 7,423 fővel több az asszony a férjfinál.

Éjszakamerikában az idei statusjövédlem 8 millió dollarral haladja meg a kivetett mennyiséget, 22 millióra számítgatták t. i. de lesz közel 30.

1000 millio ember közül, kiket ma földünk számlál, a 18ik század végén 140 millio muzelman volt, 3 zsidó, 657 pogány, 's 200 keresztyén; ez utóbbiak száma egy század óta 45 millióval szaporodott, egyéb vallásuaké pedig csak a régi maradt. De még szembetünőbb a keresztyénség gyarapodta 19ik századunk kezdete óta. A bibliát már 140 nyelven olvassák, ennek 97re fordítottása ez utolsó 20 év szüleménye. Az egész világon 341 missionarius apostolkodik szerte, számos segéddel 's 360 missionariusi iskola 16,000nél több gyermeknek nyujt tanítást.

Algiernak keresztyén népessége (Europából) szaporodik. A mult majus 31dikén 4021 személyből állott, miből 225 ugyanazon hónapi szaporodás.

Az Angol hirlapok egy bassorai levelet közlenek, melly szerint a gondviselés számos

csapási közt, mellyekkel tartományok déli részét mindenféle ostorozza (Mesopotamiát), legkülönösebbek Hamadanban (a régi Ecbatana) a tüzes kigyók, mellyek mult eszt. augustusa utólja óta keletkezve annyira elszaporodtak hogy már a lakosok többé alligla menekedhetnek; harapások olly mérges hogy azonnal dühödni kezd a általa sértett 's kevés percz alatt kimúlik. Az utcák tömvek az illy szerencsétlenek holt testeikkel, mellyeket a kutyák és schakalok (róka faj) faldosnak fel.

Anglia premierministerei 3dik György királykodása kezdete óta következők, hozzájuk tevéen a pairek számát kik alattok nevezettek ki: lord Chatam 9, lord Bute 9, Grenville George 4, lord Rockingham 4, Grafton herczeg 0, lord North 27, lord Shelburn 0, Fox 7. Pitt 90, Addington 24, lord Grenville 3, Portlandi herczeg 4, Perceval 0, lord Liverpool 50, Canning 7, lord Goderich 6, Wellington herczeg 2, 's gróf Grey 25.

Velencei hírek szerint június 14ike éjjelén „il Bravo“ austriai hajót két rabló támadá meg, de egy igen véres harcz után futásra kényszerítettek, 13 embert vesztvén holtakban, midőn részünkről csak három sebesítetett meg. Későbbi hírek után a két rablóhajót a görög kormány küldte volt ki piráta vadászatra, de kapitányokat a szárazon hagyván magok is azokká váltak. —

Pénzfolyamat :

Bécs (Julius 17dikén) közép ár:	
Status 5 pC. kötelezőlev.	87 — p. p.
— 4 pC.	76 $\frac{1}{2}$ — —
— 1820diki nyeres. kölcsön	177 $\frac{5}{8}$ — —
— 1821diki	122 $\frac{1}{8}$ — —
Bécs vár. 2 $\frac{1}{2}$ pc. banko kötel.	— — — —
Az udv. kam. 2 $\frac{1}{2}$ perCnt kötel.	— — — —
Bank-actiák v. részvények darabja	— — — —

A gabonának pesti piaczi ára Julius 20dikán 1832.

rosz. m. vtó. gar.	legjobb	középszerű	csékélyebb	Pozs. m. vtó. gar.	legjobb	középszerű	csékélyebb
Tisztabúza	140	120	113 $\frac{1}{2}$	Zab	33 $\frac{1}{2}$	32	31 $\frac{1}{2}$
Kétszeres	93 $\frac{1}{2}$	86 $\frac{2}{3}$	80	Köles	—	—	—
Rozs	53 $\frac{1}{2}$	50	46 $\frac{2}{3}$	Köles-kása	120	100	—
Árpa	46 $\frac{2}{3}$	43 $\frac{1}{2}$	40	Kukoricza	48	46 $\frac{2}{3}$	44 $\frac{2}{3}$

Szerkezteti Helmezy. — Nyomatatja Landerer.

Előbbi levelünk l. 450. Iső szelete 19ik során al. ellenáros helyett olv. ellenőr.